

Aan : Directeurenoveleg Sociale Veiligheid

Van : Jan-Derk van't Rot

CC :

Datum : 19 november 2018

Betreft : Uitgangspunten nieuwe landelijke afspraken sociale veiligheid

1. Inleiding

Het samenwerkingsverband DOVA heeft een evaluatie laten uitvoeren van het Convenant Sociale Veiligheid bij busconcessies¹. Dit convenant is in 2012 door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, decentrale overheden, streekvervoerders en vakbond CNV ondertekend met als doel sociale veiligheid, bij openbare aanbestedingen van busconcessies, uit de concurrentie te halen. Uit de evaluatie blijkt dat het convenant in de praktijk ook daadwerkelijk zijn waarde heeft bewezen. Partijen herkennen zich nog steeds in de doelstellingen en willen het convenant voortzetten waarbij aspecten die in de evaluatie naar voren zijn gekomen als wenselijk ook in het nieuwe convenant worden behouden. Aanvullend is de opdracht om na te gaan of er nieuwe elementen/onderwerpen moeten worden toegevoegd.

Op 12 juni jl. is de evaluatie met alle betrokkenen besproken en is afgesproken dat DOVA en IenW gezamenlijk het initiatief nemen voor een verkenning richting een nieuw convenant. Het vastleggen van afspraken draagt bij aan het vasthouden van commitment (zie evaluatierapport). Bij het opstellen van een nieuw convenant wordt met betrokken partijen gezien of er draagvlak is het convenant te verbreden naar openbare aanbestedingen van andere vormen van openbaar vervoer. Doel is een duidelijker onderscheid te maken tussen partijen - die het convenant ondertekenen - met directe verantwoordelijkheid (overheden en vervoerders) en belanghebbende partijen die ondersteunen (vakbonden en reizigersorganisaties). Afgesproken is om tot de ondertekening van het nieuwe convenant de afspraken van het convenant uit 2012 na te leven².

1 Zie voor het eindrapport: <https://www.dova.nu/bestanden/2017-02%20Rapportage%20Mu%20Consult%20De%20Klokken%20Gelijk%20-%20Uniforme%20Incidentregistratie.pdf>

2 Zie ook de Kamerbrief van 5 juli 2018 met Kenmerk IENW/BSK- 2018/133457

In de kerngroep is besloten om met een kopgroep bestaande uit ambtelijke vertegenwoordigers van vervoerders en overheden³ te kijken naar nieuwe uitgangspunten en mogelijke afspraken. Met de kopgroep wordt gekeken naar de behoefte en de onderwerpen.

2. Doel van nieuwe afspraken sociale veiligheid

Doel van het nieuwe afspraken is om als sector (overheid en vervoerders) de samenwerking te borgen en gezamenlijk een ambitieniveau te ontwikkelen voor sociale veiligheid: 'Wat mogen reizigers en personeel van ons verwachten?'

Bij de uitwerking van de afspraken gaat het om (strategische) ambities en doelstellingen die relevant zijn voor alle betrokken partijen. Tactische en operationele afspraken kunnen als uitwerking van de landelijke doelstellingen worden uitgewerkt in regionaal en lokaal veiligheidsbeleid en arrangementen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de uitkomsten van de evaluatie waarbij landelijke afspraken gemaakt worden waar het kan maar ook ruimte is voor de couleur lokaal.

Met de nieuwe afspraken wordt een landelijke beleidsmatige inbedding gecreëerd. Daarmee wordt geborgd dat het landelijke beleid minder incident gestuurd is maar vanuit (wetenschappelijk) onderzoek en monitoring een structureler karakter krijgt.

3. 4 Kernpunten van het nieuwe covenant Sociale Veiligheid

- ▶ **Een goede basis:** Er wordt in de afspraken een basisambitieniveau beschreven van sociale veiligheid als uitwerking op de vraag wat de ondertekenaars van elkaar mogen verwachten. Het gaat hierbij niet om landelijke normen maar om gedeelde uitgangspunten. Reizigers en personeel weten hierdoor waarop ze kunnen rekenen.
- ▶ **Meer samenwerking:** De afspraken zullen een bijdrage gaan leveren aan de samenwerking binnen de sector bijvoorbeeld bij het landelijk uitrollen van maatregelen. Daartoe zullen overleggen en maatregelen, zoals nu bijvoorbeeld in het kader van de HIC-aanpak binnen het nieuwe covenant een structurelere borging krijgen in de vorm van een gezamenlijk platform.
- ▶ **Kennis en innovatie:** In de afspraken wordt het doel van het platform uitgewerkt: Van elkaar leren, te voorkomen dat 'het wiel opnieuw wordt uitgevonden' en informatie met elkaar te delen. Onderzocht wordt of een gezamenlijke onderzoeksagenda opgesteld kan worden om kennis en innovatie binnen het thema te stimuleren. Alle partijen die deelnemen zeggen hun medewerking toe aan landelijke onderzoeken en monitoringsopgaves.

³ De kopgroep bestaat uit: Karin Peskens (DOVA), Mark Verstappen (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat), Michel Bourgonje (NS), Bet-ina Zeldenthuis (GVB), Mirjam Salomé (OV-Oost) en Erick Valk (Qbuzz)

- **Minder concurrentie:** Het uit concurrentie halen van sociale veiligheid is het uitgangspunt dat door iedereen wordt gedeeld. Over de betekenis van dit kernpunt in de praktijk bestaat veel discussie. Dit vraagt om nadere uitwerking en verdieping.

4. Uitwerking in fase 2

Bovenstaande uitgangspunten worden in 2019 uitgewerkt nader ingevuld en afgestemd met alle betrokken partijen.